

דוח יחס כושר פירעון כלכלי

של

אי.אם.אי - עזר חברה לביטוח משכנתאות בע"מ

ליום 31 בדצמבר 2017

תוכן עניינים

3.....רקע והיקף גילוי

4.....הגדרות

5.....לוח 1 - יחס כושר פירעון וסף הון

6.....לוח 2 - מאזן כלכלי

8.....לוח 3 - הרכב התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

9.....לוח 4 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

10.....לוח 5 - הון נדרש לכושר פירעון (SCR)

11.....לוח 6- סף הון (MCR)

12.....דוח מיוחד של ר"ח

א. רקע והיקף גילוי

על פי חוזר ביטוח 2017-1-20 מאת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ("הממונה") מיום 3 בדצמבר 2017 ("חוזר הגילוי"), על חברת ביטוח לפרסם לציבור פעמיים בשנה, במסגרת הדוח התקופתי ובאתר האינטרנט, דוח אודות יחס כושר הפירעון הכלכלי שלה בגין נתוני 30 ביוני ו-31 בדצמבר. דוח יחס כושר פירעון בגין נתוני 30 ביוני נדרש החל מהדוח בגין 30 ביוני 2019.

עבור יחס כושר הפירעון הכלכלי לנתוני 31 בדצמבר 2017, קיבלה החברה את אישור הממונה במסגרת תהליך ביקורת לראשונה ובהתאם לכך מפרסמת בזה את דוח יחס כושר הפירעון הכלכלי של החברה ליום 31 בדצמבר 2017. בהתייחסות לנתונים המופיעים בלוחות 1-6: הנתונים ליום 31 בדצמבר 2017 מבוקרים לפי תקן ISAE 3400 וליום 31 בדצמבר 2016 לא מבוקרים ולא סקורים.

דיווח זה נערך על פי הכללים והעקרונות שקבע הממונה בחוזר ביטוח 2017-1-9 "הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II" מיום 1 ביוני 2017 ("חוזר הסולבנסי"), העוסק בהוראות ליישום משטר כושר הפירעון הכלכלי של חברת ביטוח בהתבסס על דירקטיבת סולבנסי 2, שאומצה על-ידי האיחוד האירופי ומיושמת החל מינואר 2016 בכל המדינות החברות בו.

הפרקים שאומצו בחוזר מתוך הדירקטיבה כוללים בחינה מקיפה של סיכונים להם חשופות חברות ביטוח וסטנדרטים לניהולם ומדידתם. הרגולציה בישראל אימצה שני נדבכים: נדבך ראשון כמותי שעניינו יחס כושר פירעון מבוסס סיכון ונדבך שלישי הנוגע לקידום משמעת שוק, גילוי ודיווח.

הבהרה לעניין מידע צופה פני עתיד בדוח זה

יובהר, כי למודל במתכונתו הנוכחית, רגישות גבוהה לשינויים במשתני שוק ואחרים. לפיכך, מצב ההון המשתקף ממנו עשוי להיות תנודתי מאוד. כמו כן, קיימים נושאים אשר עשויים להשפיע מהותית על תוצאות הדיווח, שעל אף ההנחיות הסופיות, נמסר לחברות כי הטיפול בהם טרם נקבע סופית והוא כפוף לשינויים בהתאם לתוצאות של דיונים בין הממונה לבין חברות הביטוח בישראל. הדוח המוצג להלן, נערך על פי הוראות הממונה הידועות למועד עריכת הדוח. חישובי ההון הכלכלי הקיים וההון הנדרש מבוססים על תחזיות והנחות הנשענות, בעיקרן על ניסיון העבר, אשר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות. קביעת האומדן המיטבי התבססה על תחזיות, הערכות ואומדנים לאירועים עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינם בשליטתה של החברה, ויש לראות בהם כ - "מידע צופה עתיד" כהגדרתו בסעיף 32א לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. יתכן כי תחזיות, הערכות ואומדנים אלו, כולם או חלקם, לא יתממשו או שיתממשו באופן שונה מכפי שהונח בחישוב דוח כושר פירעון, ולפיכך התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מכפי שנחזה.

ב. הגדרות

- **אומדן מיטבי (Best Estimate)**
ממוצע ההסתברויות המשוקלל (תוחלת) של תזרימי המזומנים, שנדרשים לפרוע את התחייבויות הביטוח במהלך כל תקופת קיומן, כשהם מהוונים בריבית חסרת סיכון מותאמת.
- **דרישת הון בסיסית (BSCR)**
סך ההון הנדרש מחברת ביטוח לפני תוספת של סיכון תפעולי והתאמה בגין מיסים נדחים.
- **הון נדרש לכושר פירעון (SCR)**
סך ההון הנדרש מחברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון.
- **הון עצמי מוכר**
סך הון רובד 1 והון רובד 2 של חברת ביטוח, לאחר ניכויים והפחתות בהתאם להוראות חלק ב' בנספח לחוזר הסולבנסי.
- **הון רובד 1 בסיסי**
הון עצמי חשבונאי בתוספת השינוי בעודף נכסים על התחייבויות הנובע מפערים בין אופן הערכת הנכסים וההתחייבויות במעבר למאזן כלכלי ובניכוי נכסים בלתי מוכרים ודיבידנד שהוכרז לאחר תאריך הדוח וטרם פורסם לראשונה.
- **הון רובד 1 נוסף**
שטר הון צמית, מניות בכורה לא צוברות, מכשיר הון ראשוני מורכב, מכשיר הון רובד 1 נוסף.
- **השפעת הפיזור בין רכיבי הסיכון**
מתאם בין סיכונים שונים במודל, ככל שיש פיזור בין מגזרי הפעילות בתיק ופיזור בין הסיכונים כך השפעת המתאם גדלה והוא מפחית את סך הסיכון. חישוב השפעת הפיזור נעשה באמצעות נוסחה סטטיסטית.
- **יחס כושר פירעון**
היחס בין ההון העצמי המוכר לבין ההון הנדרש לכושר פירעון של חברת הביטוח.
- **התאמת תרחיש מניות**
דרישת הון מוקטנת על סוגי השקעות מסוימים שתגדל בהדרגתיות עד לשנת 2023 כשדרישת ההון בגין השקעות אלו תגיע לשיעורה המלא.
- **מאזן כלכלי**
מאזן החברה כאשר שווים של הנכסים וההתחייבויות מותאם לפי הוראות חלק א' בנספח לחוזר הסולבנסי.
- **מרווח סיכון (RM)**
סכום נוסף על האומדן המיטבי המשקף את עלות ההון הכוללת שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת או מבטח משנה ידרשו על מנת לקבל על עצמן את התחייבויות הביטוח של החברה.
- **סף הון מינימלי (MCR)**
הון מינימלי הנדרש מחברת הביטוח.
- **תקופת פריסה**
במסגרת הוראות המעבר ליישום משטר כושר פירעון כלכלי, בשנים 2016 עד 2024, הון נדרש לכושר פירעון (SCR) של חברת הביטוח יעלה בהדרגה מ 60% בשנת 2016 ועד עמידה מלאה בהון נדרש לכושר פירעון (100%) בשנת 2024.
- **דוח מבוקר**
הביקורת של רואי החשבון נערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3400 – בדיקה של מידע כספי עתידי.

לוח 1 - יחס כושר פירעון וסף הון

ליים 31 בדצמבר, 2016	ליים 31 בדצמבר, 2017
(בלתי מבוקר ובלתי סקור)	(מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח

א. יחס כושר פירעון

ללא התחשבות בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות:

339,169	360,708
63,880	59,136
275,289	301,572
531%	610%

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (SCR) - ראו לוח 4

הון נדרש לכושר פירעון (SCR) - ראו לוח 5

עודף

יחס כושר פירעון ליום הדוח

עמידה באבני דרך בהתחשב בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות:

339,169	360,708
33,578	32,700
305,591	328,008

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

הון נדרש לכושר פירעון

עודף

ב. סף הון (MCR)

סף הון (MCR) - ראו לוח 6.א

הון עצמי לעניין סף הון - ראו לוח 6.ב

29,971	13,628
339,169	360,708

לוח 2 - מאזן כלכלי

ליום 31 בדצמבר, 2016		ליום 31 בדצמבר, 2017		הערות	
מאזן לפי תקינה חשבונאית	מאזן כלכלי	מאזן לפי תקינה חשבונאית	מאזן כלכלי		
(בלתי מבוקר ובלתי סקור)		(מבוקר)			
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח			
-	420	-	388	(1)	נכסים: נכסים בלתי מוחשיים
3	3	3	3		רכוש קבוע
5,384	5,384	4,833	4,833		חברות מוחזקות אחרות
22,914	22,914	23,437	23,437		נדל"ן להשקעה – אחר
7,884	8,465	658	1,315	(2)	חייבים ויתרות חובה
298,093	298,093	272,787	272,787		השקעות פיננסיות אחרות: נכסי חוב סחירים
156,622	146,392	140,923	132,718	(3)	נכסי חוב שאינם סחירים, למעט אג"ח מיועדות
52,153	52,153	44,351	44,351		מניות
64,376	64,376	60,793	60,793		אחרות
571,244	561,014	518,854	510,649		סך כל השקעות פיננסיות אחרות
16,864	16,864	29,187	29,187		מזומנים ושווי מזומנים אחרים
4,061	4,061	11,915	11,915		נכסים אחרים
628,354	619,125	588,887	581,727		סך כל הנכסים
364,169	131,890	360,708	154,287		הון הון רובד 1 בסיסי
364,169	131,890	360,708	154,287		סך כל ההון
91,254	445,043	76,997	393,842	(4)	התחייבויות: התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
10,645	-	11,000	-	(5)	מרווח סיכון (RM)
129,323	8,648	119,315	12,074	(6)	התחייבויות בגין מסים נדחים, נטו
6,326	6,326	5,202	5,202		זכאים ויתרות זכות
26,376	26,376	15,514	15,514		התחייבויות פיננסיות
261	842	151	808		התחייבויות אחרות
264,185	487,235	228,179	427,440		סך כל ההתחייבויות
628,354	619,125	588,887	581,727		סך כל ההון וההתחייבויות

הערות:

(1) בהתאם לעקרונות שנקבעו בחוזר סולבנסי – חלק א' פרק 2 סימן א', במאזן הכלכלי הוערכו הנכסים הבלתי מוחשיים בשווי אפס.

(2) בהתאם לעקרונות שנקבעו בחוזר סולבנסי - חלק א' פרק 1 (א), חלק מהיתרות בסעיף זה חושבו בהתאם לעקרונות הכלליים לעניין המאזן הכלכלי.

- (3) בהתאם לעקרונות שנקבעו בחוזר סולבנסי – חלק א' פרק 1 (א), שווים ההוגן של נכסי חוב בלתי סחירים מחושב לפי מודל המבוסס על היוון תזרימי המזומנים כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוט מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים.
- (4) בהתאם לעקרונות שנקבעו בחוזר סולבנסי – חלק א' פרק 4, התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה מחושבות על בסיס אומדן מיטבי (ראה הגדרות).
- (5) בהתאם לעקרונות שנקבעו בחוזר סולבנסי – חלק א' פרק 4 סימן ד', סימן משנה 5(1) סכום נוסף על האומדן המיטבי, המחושב על ידי מכפלת עלות הון של 6% בסכום המהוון של אומדן ההון הנדרש ובהתאם להתפתחות החזויה על פני ציר הזמן של גורמי הסיכון שיוחסו להם.
- (6) בהתאם לעקרונות שנקבעו בחוזר סולבנסי – חלק א' פרק 2 סימן ג', החישוב הנו על בסיס ההבדל בין השווי שיוחס לנכסים והתחייבויות במאזן הכלכלי לבין השווי שמיוחס להם לצרכי מס בהתאם להוראות ההכרה, המדידה וההצגה של תקן חשבונאות בינלאומי 12 (IAS12).

לוח 3 - הרכב התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

ליום 31 בדצמבר, 2016			ליום 31 בדצמבר, 2017		
אומדן מיטבי (BE) של התחייבויות			אומדן מיטבי (BE) של התחייבויות		
שייר	ביטוח משנה	ברוטו	שייר	ביטוח משנה	ברוטו
(בלתי מבוקר ובלתי סקור)			(מבוקר)		
אלפי ש"ח			אלפי ש"ח		
91,254	-	91,254	76,997	-	76,997
91,254	-	91,254	76,997	-	76,997

חוזי ביטוח כללי וביטוח בריאות קצר טווח (NSLT)

סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

לוח 4 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

ליום 31 בדצמבר, 2017

בהתחשב בהוראות בתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות	ללא התחשבות בהוראות בתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות			
	סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1 נוסף	הון רובד 1 בסיסי
		(מבוקר)		
		אלפי ש"ח		
360,708	360,708	-	-	360,708
-	-	-	-	-
<u>360,708</u>	<u>360,708</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>360,708</u>

הון עצמי

ניכויים מהון רובד 1 (א)

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (ב)

ליום 31 בדצמבר, 2016

בהתחשב בהוראות בתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות	ללא התחשבות בהוראות בתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות			
	סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1 נוסף	הון רובד 1 בסיסי
		(בלתי מבוקר ובלתי סקור)		
		אלפי ש"ח		
364,169	364,169	-	-	364,169
(25,000)	(25,000)	-	-	(25,000)
<u>339,169</u>	<u>339,169</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>339,169</u>

הון עצמי

ניכויים מהון רובד 1 (א)

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (ב)

(א) ניכויים מהון רובד 1 – בהתאם להגדרת "הון רובד 1 בסיסי" בנספח לחוזר סולבנסי, ניכויים אלה כוללים סכום דיבידנד שהוכרז לאחר יום הדוח.

(ב) הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון מורכב מהון רובד 1 בסיסי

לוח 5 - הון נדרש לכושר פירעון (SCR)

ליום 31 בדצמבר, 2016	ליום 31 בדצמבר, 2017
(בלתי מבוקר ובלתי סקור) אלפי ש"ח	(מבוקר) אלפי ש"ח
74,047	69,742
745	827
42,301	37,738
117,093	108,307
(22,763)	(20,758)
94,330	87,549
2,738	2,310
(33,188)	(30,723)
63,880	59,136
55,964	50,308
33,578	32,700

הון נדרש בסיסי לכושר פירעון BSCR

הון נדרש בשל רכיב סיכון שוק

הון נדרש בשל רכיב סיכון צד נגדי

הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח כללי

סה"כ

השפעת הפיזור בין רכיבי הסיכון

סה"כ הון נדרש בסיסי לכושר פירעון BSCR

הון נדרש בשל סיכון תפעולי

התאמה לספיגת הפסדים בשל נכס מס נדחה

סה"כ הון נדרש לכושר פירעון (SCR)

סה"כ הון נדרש לכושר פירעון (SCR) בהתחשב בהתאמת תרחיש מניות

סה"כ הון נדרש לכושר פירעון בהתחשב בהוראות לתקופת הפריסה (65% בשנת 2017 ו-60% בשנת 2016) מסה"כ הון נדרש לכושר פירעון (SCR)

ובהתאמת תרחיש מניות

לוח 6- סף הון (MCR)

(א) סף הון (MCR)

ליום 31 בדצמבר, 2016	ליום 31 בדצמבר, 2017
(בלתי מבוקר ובלתי סקור)	(מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
16,152	13,628
8,395	8,175
15,110	14,715
29,971	13,628

סף הון לפי נוסחה MCR

גבול תחתון (25% מהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה)

גבול עליון (45% מהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה)

סף הון (MCR)

(ב) הון עצמי לעניין סף הון :

ליום 31 בדצמבר, 2016			ליום 31 בדצמבר, 2017		
הון רובד 1	הון רובד 2	סה"כ	הון רובד 1	הון רובד 2	סה"כ
(בלתי מבוקר ובלתי סקור)			(מבוקר)		
אלפי ש"ח			אלפי ש"ח		
339,169	-	339,169	360,708	-	360,708
-	-	-	-	-	-
339,169	-	339,169	360,708	-	360,708

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון לפי לוח 4

חריגה ממגבלות כמותיות בשל סף הון

הון עצמי לעניין סף הון

20 בנובמבר, 2018

תאריך

אדוה ענבר

מנהלת הסיכונים

עינת גרין

מנכ"ל

אריק פרץ

יו"ר הדירקטוריון

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

לכבוד

דירקטוריון אי.אם.אי - עזר חברה לביטוח משכנתאות בע"מ

א.ג.נ.

הנידון : בדיקה של יישום הוראות מסוימות של הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בעניין כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II של אי.אם.אי - עזר חברה לביטוח משכנתאות בע"מ (להלן – החברה) ליום 31 בדצמבר, 2017

בדקנו את ההון הנדרש לשמירה על כושר פירעון (להלן - "SCR") ואת ההון הכלכלי של אי.אם.אי - עזר חברה לביטוח משכנתאות בע"מ ליום 31 בדצמבר, 2017 (להלן "המידע"), המצורף בזה ומסומן בחותמת משרדנו לשם זיהוי. הדירקטוריון וההנהלה אחראים להכנה ולהצגה של המידע הערוך בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן - "הממונה") בעניין כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II (להלן - "ההוראות") כפי שנכללו כפי שנכללו בחוזרי הממונה 2017-1-9 ו- 2017-1-20. החישובים, התחזיות וההנחות שהיוו בסיס להכנת המידע הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה.

בדיקתנו נערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE 3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי.

בהתבסס על בדיקת הראיות התומכות בחישובים, בתחזיות ובהנחות, כפי שמוזכר להלן, אשר שימשו את הדירקטוריון וההנהלה של החברה בהכנת המידע, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהתחזיות וההנחות, בכללותן, אינן מהוות בסיס סביר למידע בהתאם להוראות. כמו כן לדעתנו, המידע לרבות אופן קביעת ההנחות והתחזיות הוכנו, מכל הבחינות המהותיות בהתאם להוראות, והוצגו, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם להוראות.

יודגש כי התחזיות וההנחות מבוססות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות. המידע מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים ופעולות ההנהלה שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס למידע. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהמידע, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות במידע.

סומך חייקין
רואי חשבון

20 בנובמבר 2018